

Rammaáætlun – faghópur 2

Orkuveita Reykjavíkur

Einar Gunnlaugsson / Ingólfur Hrólfsen
5. janúar 2010

Hveraorkustöðvar Hengilsins

Gísli Halldórsson, 1946: Á ferð og flugi. – Ferðapistlar úr nútíð og framtíð

Um aldarmótin 2000 – Útvarpserindi flutt 2. jóladag árið 1999

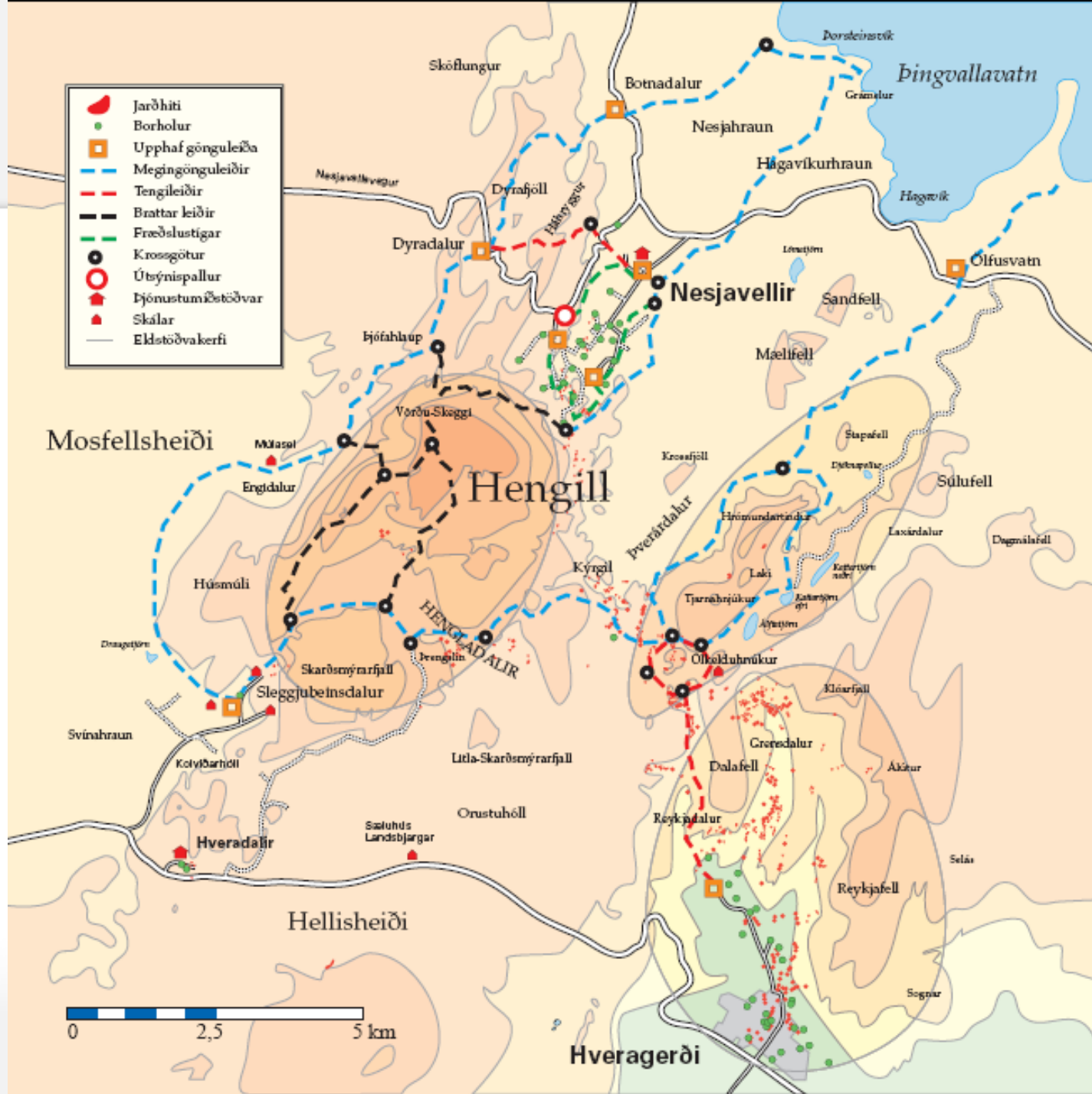

„Við komum okkur saman um að halda fyrst upp að hinum heimskunnu hveraorkustöðvum Hengilsins. Þar sem nýlega hefur verið lokið við einhverjar stærstu gufuboranir, sem nokkurn tíma hafa verið framkvæmdar. Hafa þarna verið virkjuð um 100 þúsund hestöfl, og er rafmagninu veitt til Reykjavíkur og iðnaðarbæjarins Hveragerði, sem telur nú um 20.000 manns“.

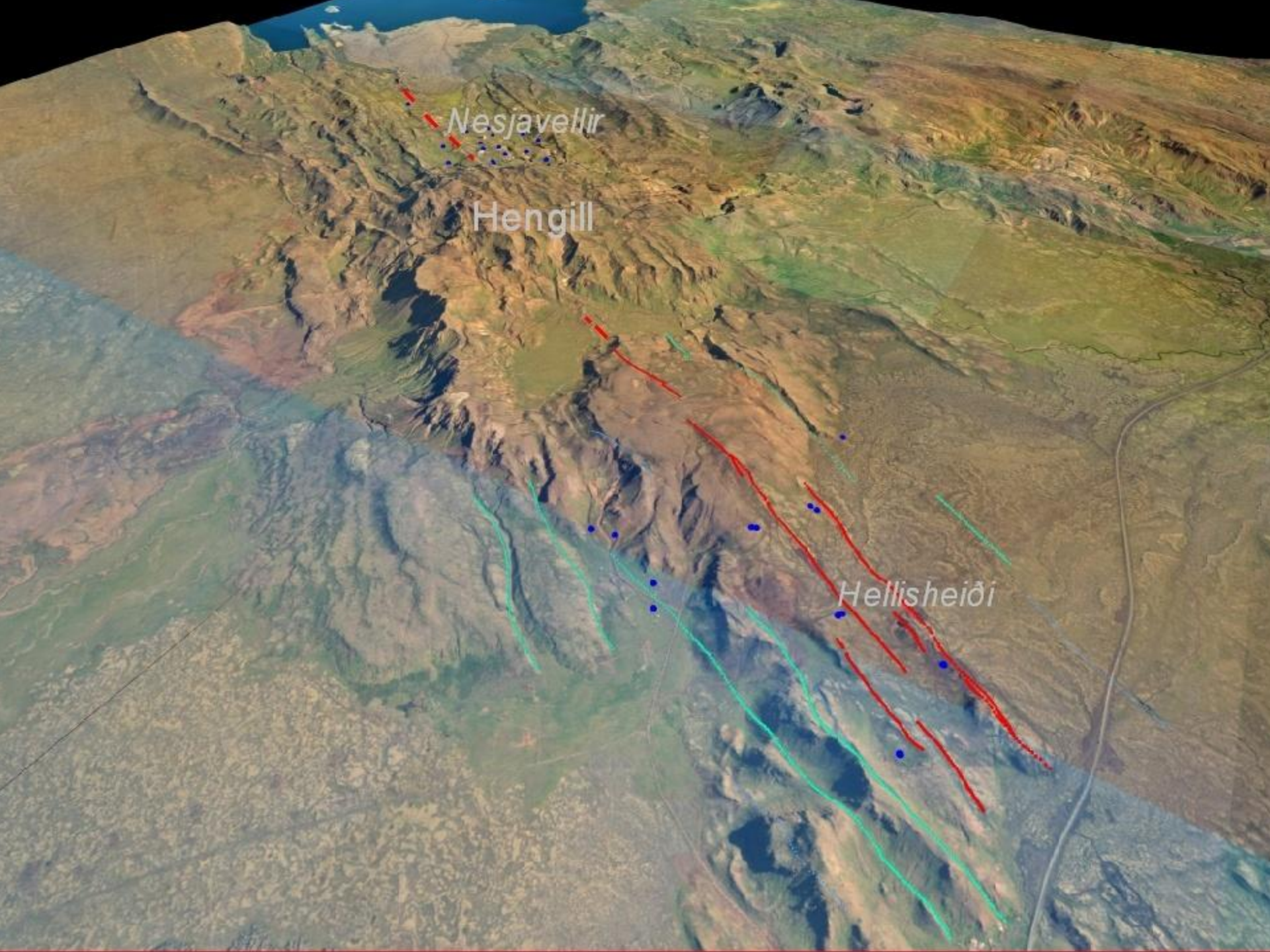
Gísli Halldórsson, 1946: Á ferð og flugi. – Ferðapistlar úr nútíð og framtíð

Um aldarmótin 2000 – Útvarpserindi flutt 2. jóladag árið 1999

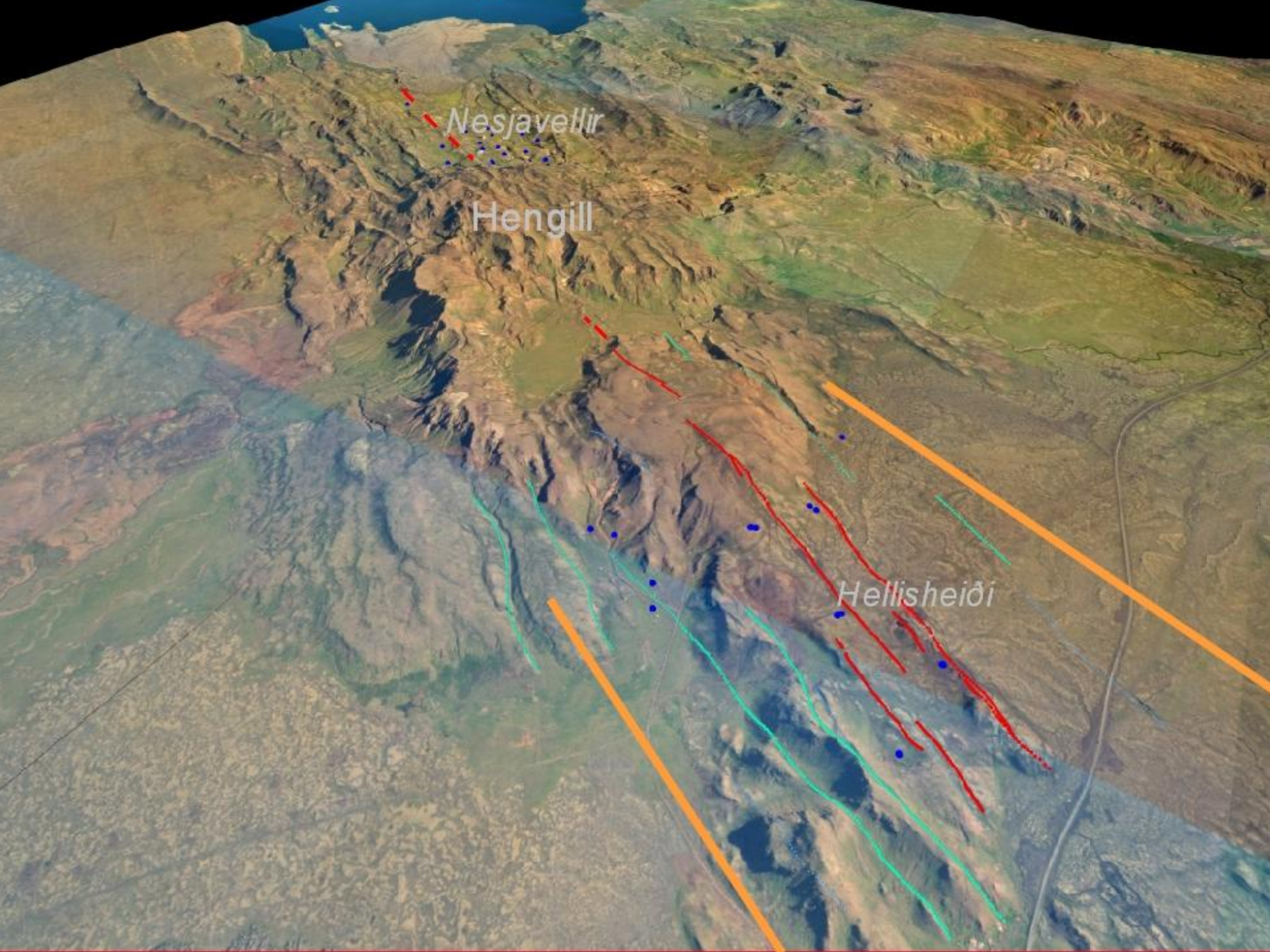

Nesjavellir

Hengill

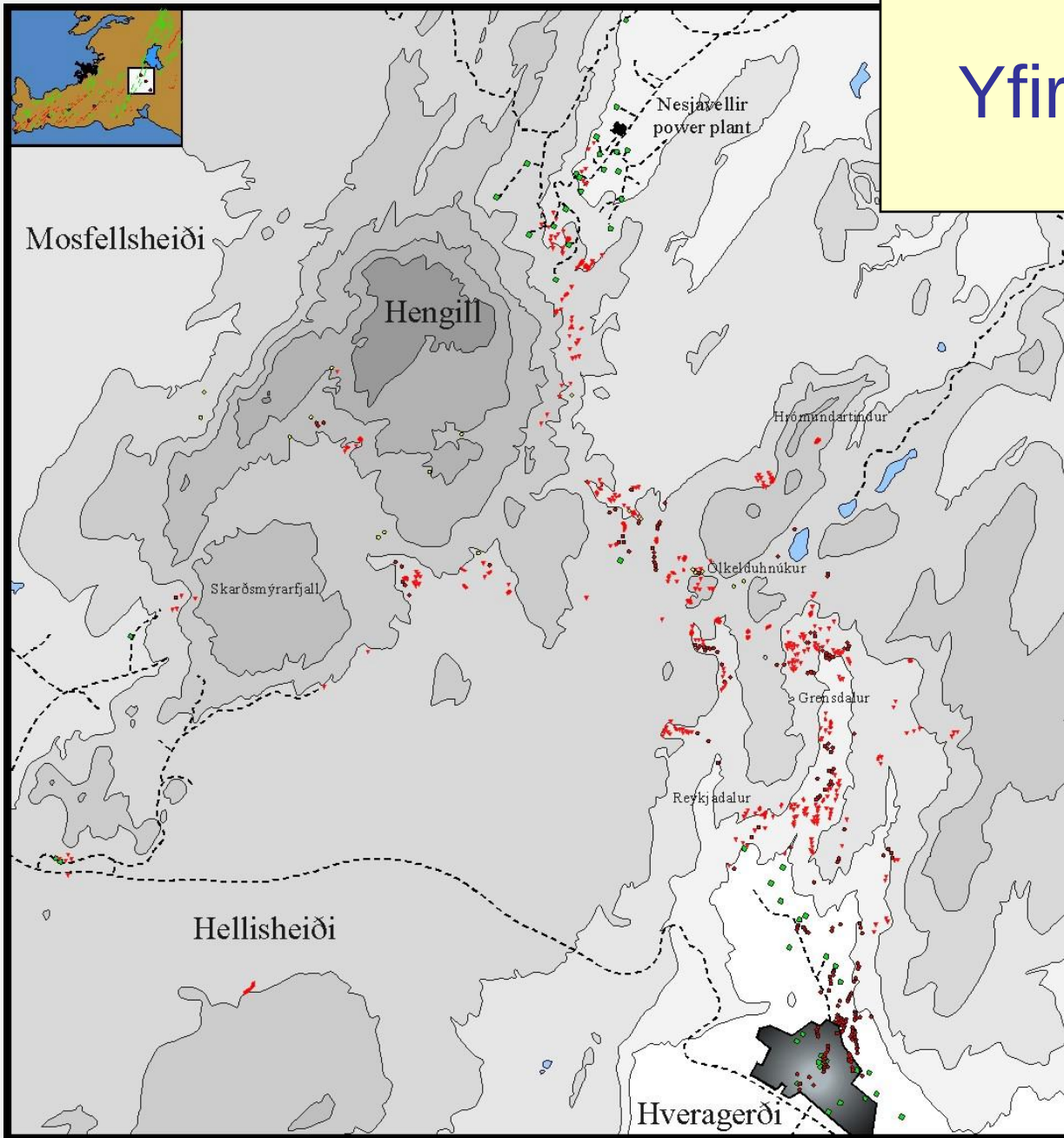
Hellisheiði

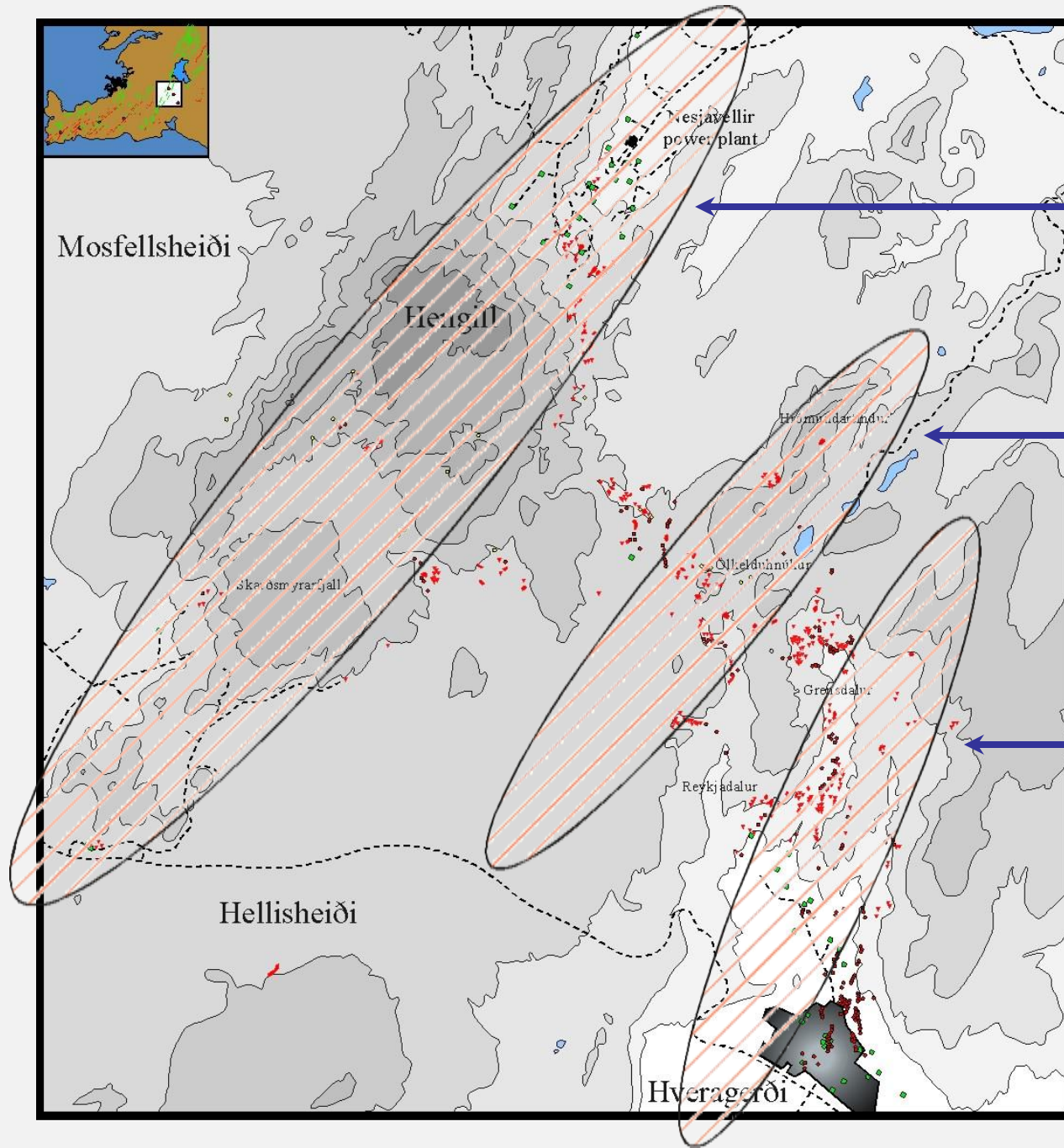

Hengill – Yfirborðsjarðhiti

Hengill

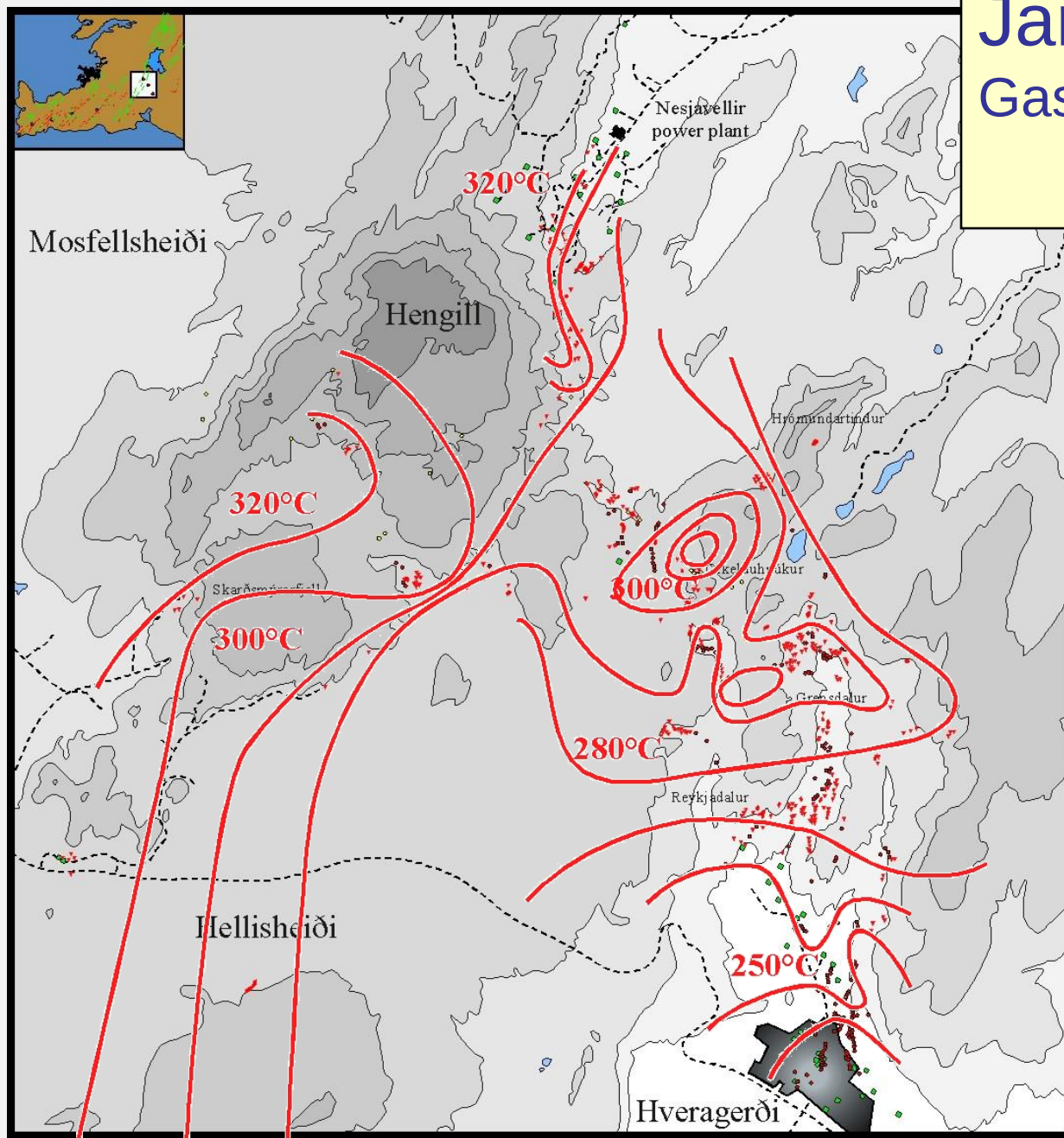
Ölkelduháls
Hróðmundar-
tindur

Grensdalur
Hveragerði

Jarðefnafræði

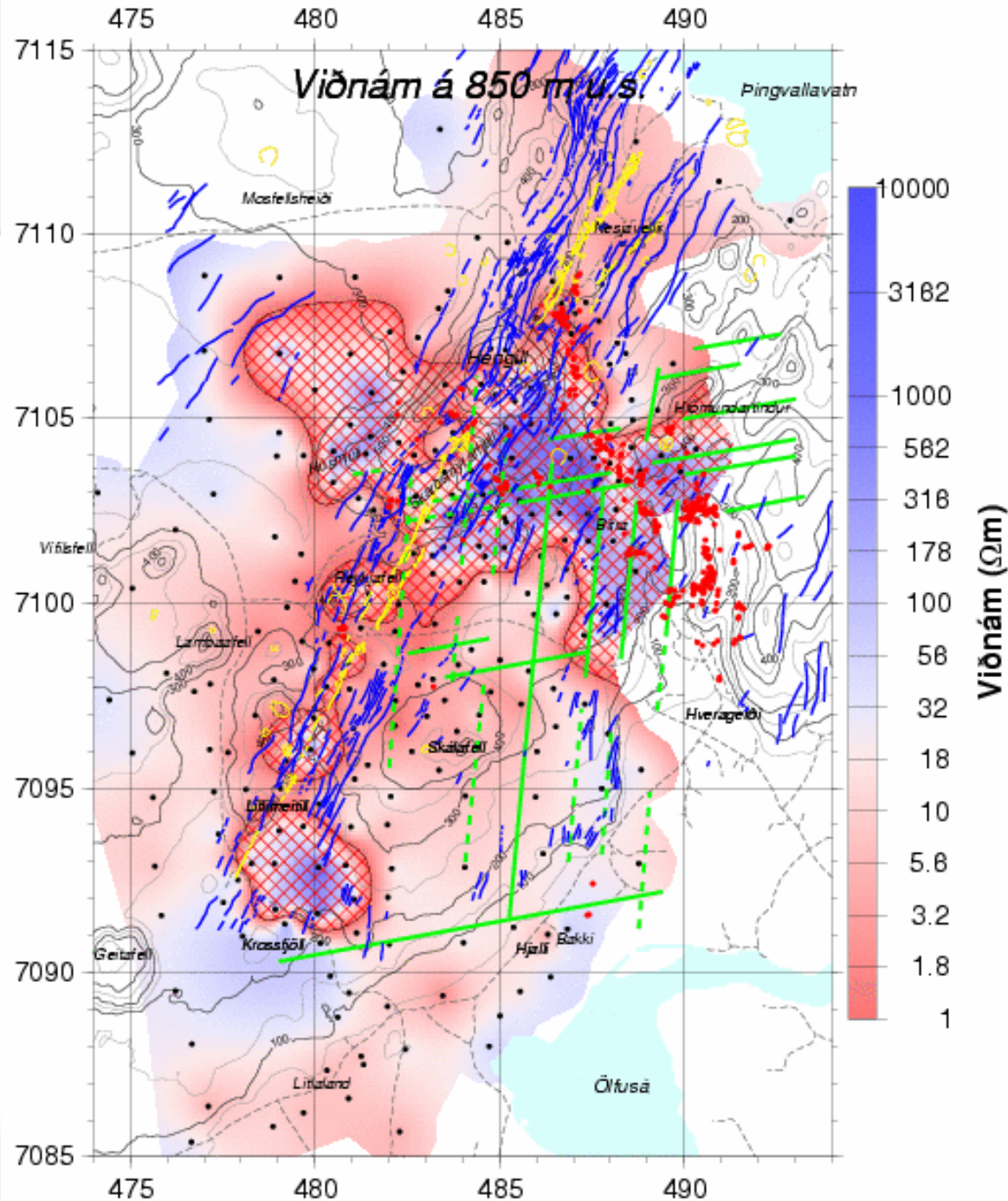
Gas hiti

Jafnhitalínur
byggðar á
 CO_2
efnahitamæli

Segir til um úbreiðslu
jarðhitans

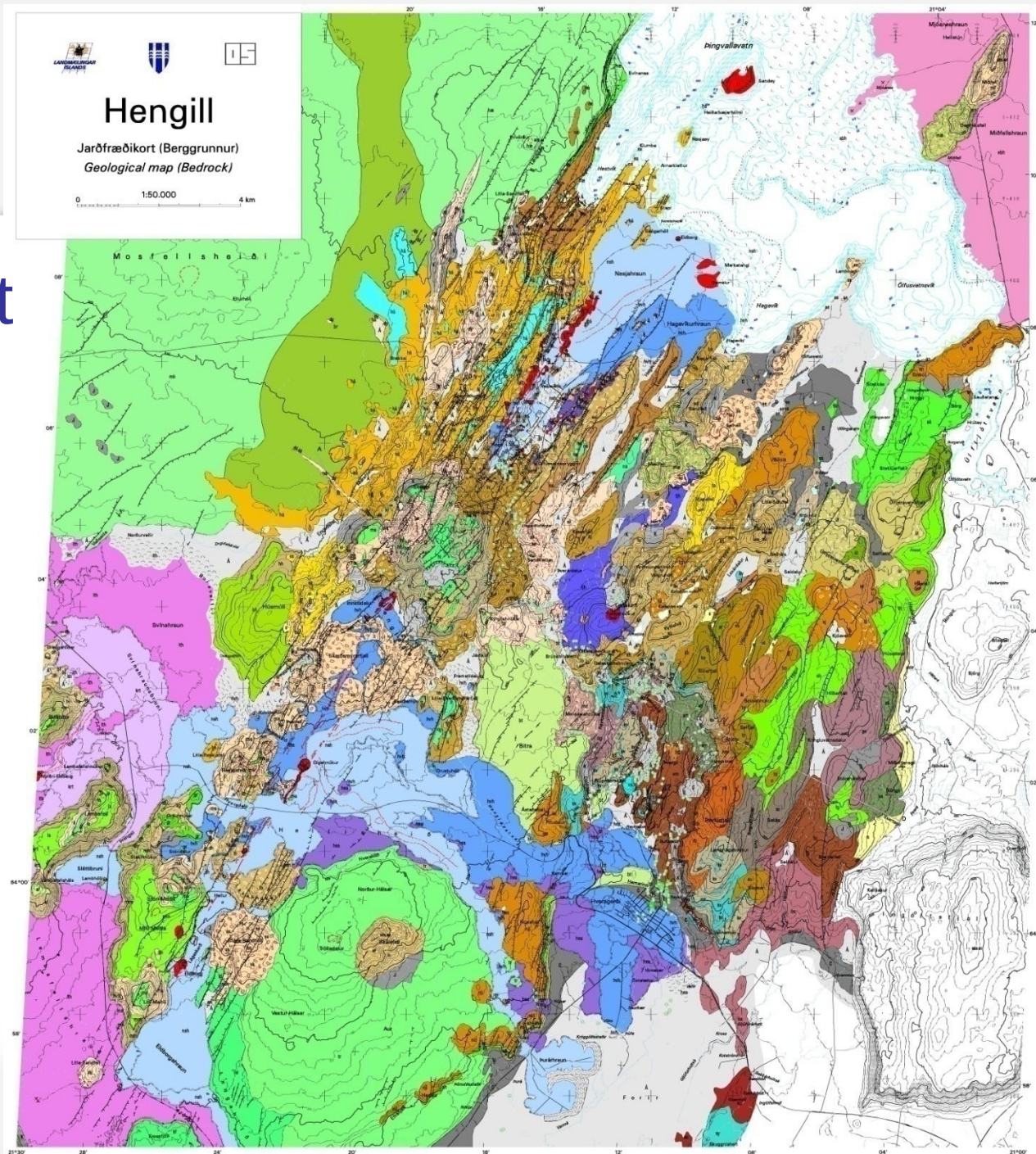
Hengill

Jarðfræðikort (Berggrunnur)
Geological map (Bedrock)

0 1:50,000 4 km

Jarðfræðikort Berggrunnur

Sýnir upphleðslu og
aldur jarðlaga

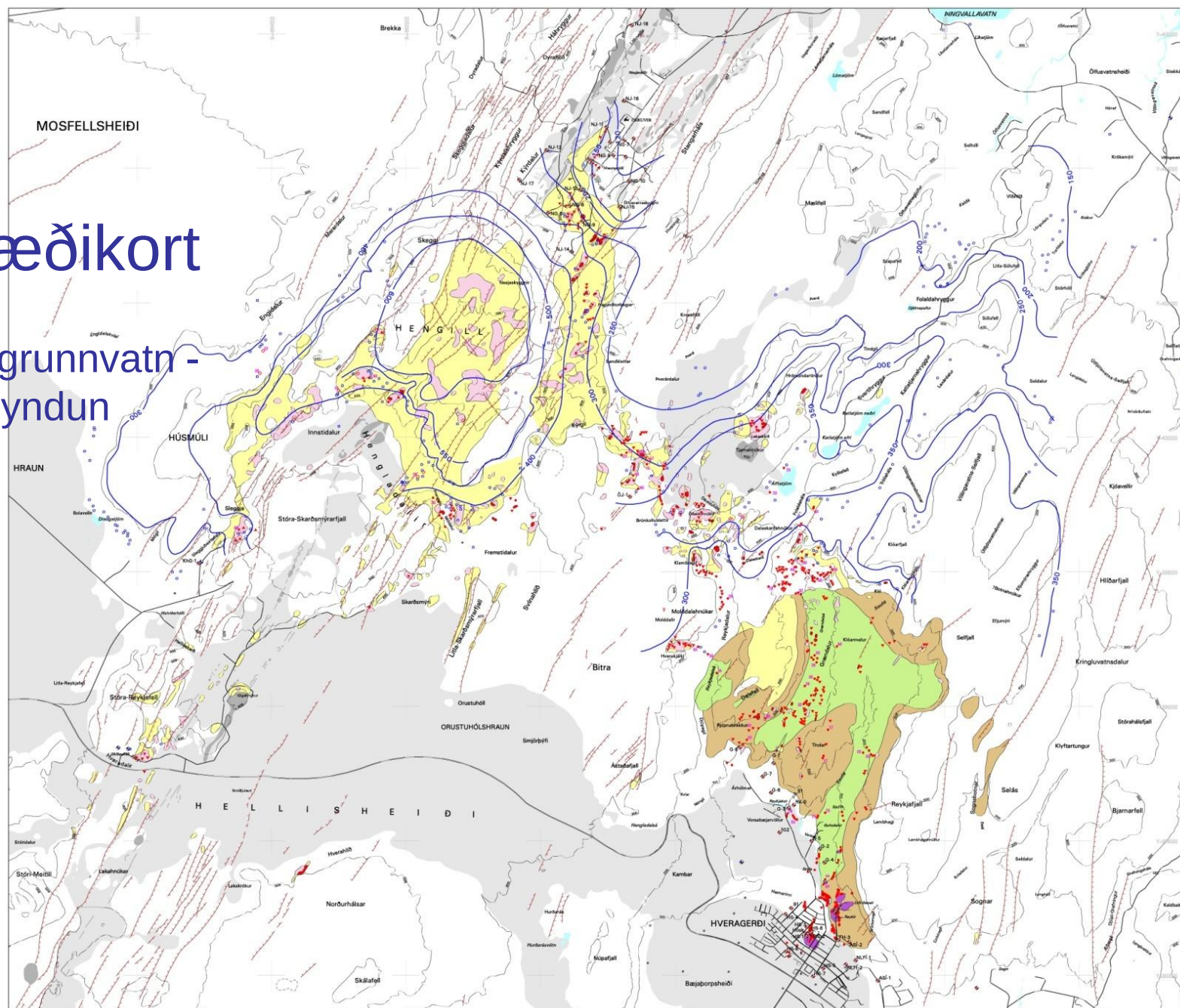

Jarðfræðikort

Jarðhiti – grunnvatn –
ummyndun

Landslag á Hengilssvæði

- Samið við Mannvit um skýrslu um mat á landslagi, sjónrænum áhrifum og áhrifum framkvæmda á landslag
- Markmið
  - Að flokka landslag á Hengilssvæði í landslagsheildir
  - Meta gildi landslagsheilda út frá samspili jarðmyndana, gróðurs, vatnafars, menningaminja og ríkjandi landforma

Landslag á Hengilssvæði

Útlínur landslagsheilda

0 5
km
Kortagrunnur: Loftmyndir ehf.

Númer	Nafn heildar	Númer	Nafn heildar
1	Mosfellsheiði	22	Kolviðarhóll
2	Hestvík	23	Skarðsmýrarfjall
3	Dyrafjöll	24	Fremstidalur
4	Nesjahraun	25	Skarðsmýri
5	Nesjavellir	26	Smjörpýfi
6	Hvítahlíð	27	Bitra
7	Hagavíkurhraun	28	Hofmannaflöt
8	Hagavík	29	Kambar
9	Ölfusvatn	30	Hellisheiði
10	Selhóll	31	Hverahlíð
11	Þverárdalur	32	Eldborg
12	Kattartjarnir	33	Hveradalir
13	Laxárdalur	34	Meitlar
14	Grændalur	35	Svínahraunsbruni
15	Reykjadalur	36	Lambafell
16	Ölkelduháls	37	Lambafellshraun
17	Hengill	38	Lambhóll
18	Innstidalur	39	Litla-Sandfell
19	Húsmúli	40	Krossfjöll
20	Vellir	41	Eldborgarhraun
21	Svínahraun	42	Skálafell

Landslag á Hengilssvæði

- Samráð við sérfræðinga og sérfræðistofnanir
- Samráð við notendur svæðisins til útivistar og ferðapjónustu

Samtök ferðapjónustunnar (6)

Jeppavinir, hagsmunasamtök jeppaútgerðamanna (3)

Landsamband hestafélaga (8)

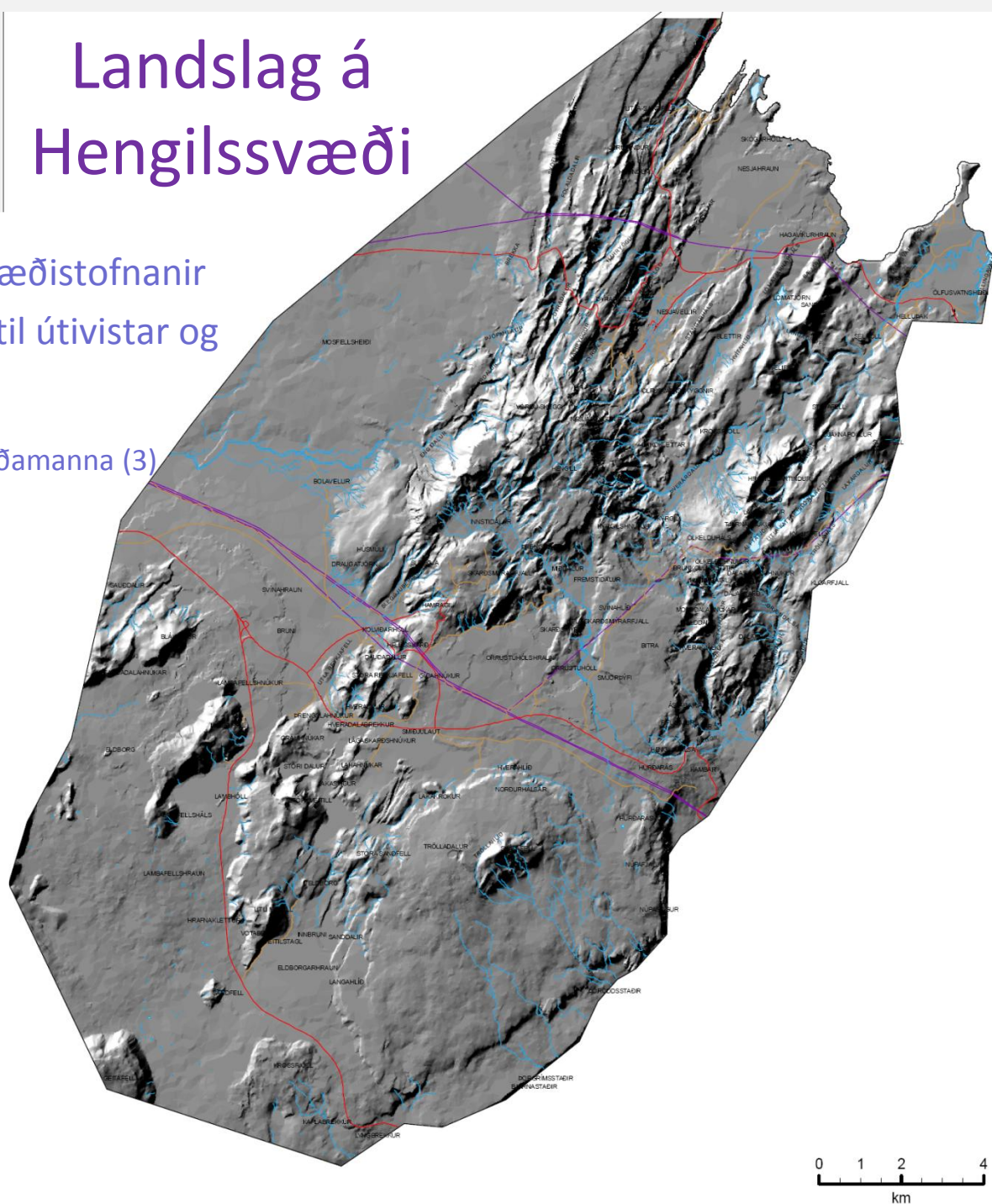
Skátasamband Reykjavíkur (4)

Orkuveita Reykjavíkur (4)

Ferðafélag Íslands (2)

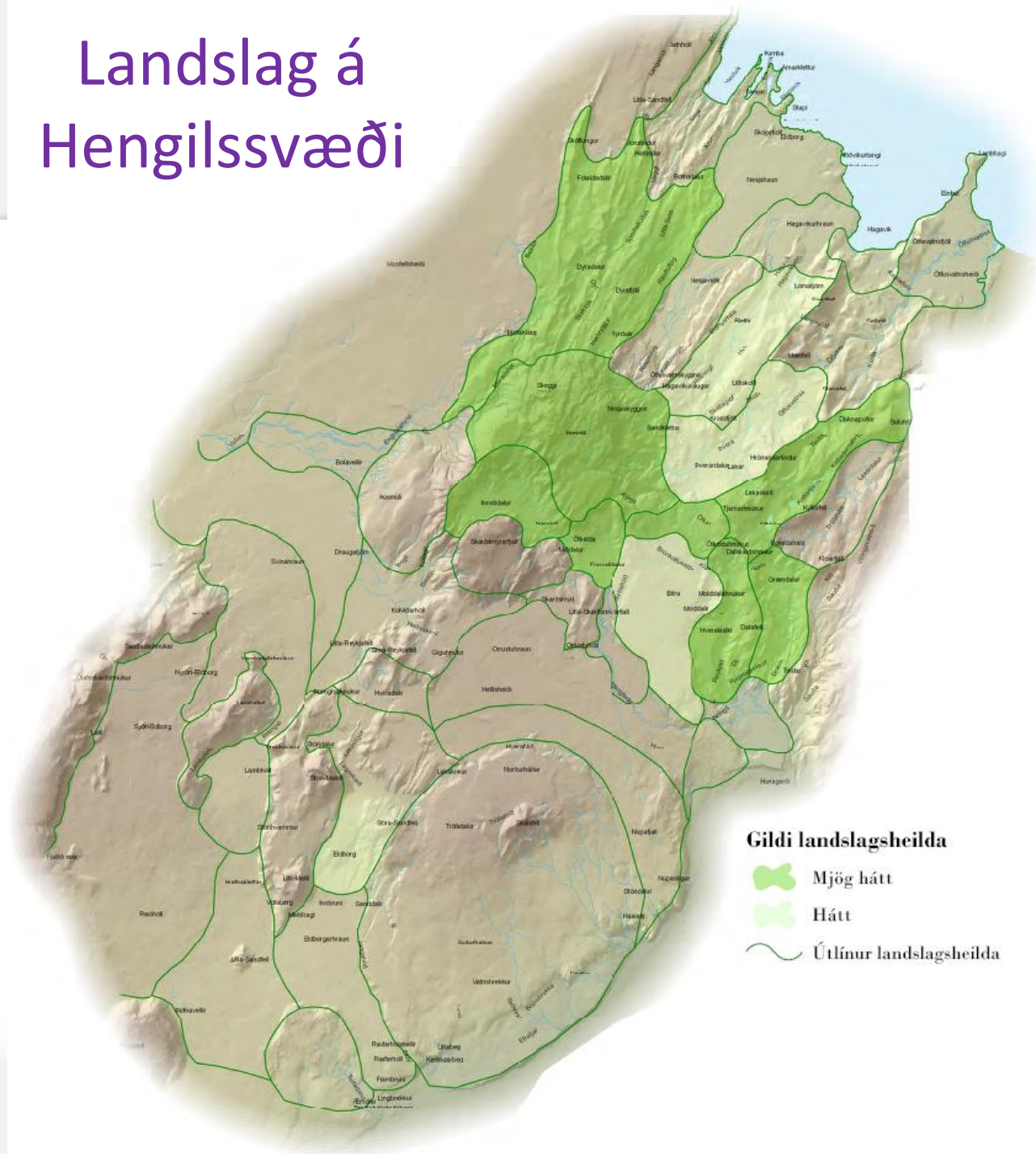
Ferðafélagið Útivist (1)

Ferðamannafélag Ölfuss (3)

Landslag á Hengilssvæði

Hengilssvæði

1985 (1994)

Stærð: 110 km²

Vinnslugeta: 5500 Gwh/ári

Uppsett afl: 690 MWe

Virkjunarstaðir: 5-7

2009

Stærð: 142 km²

Mat á afli:

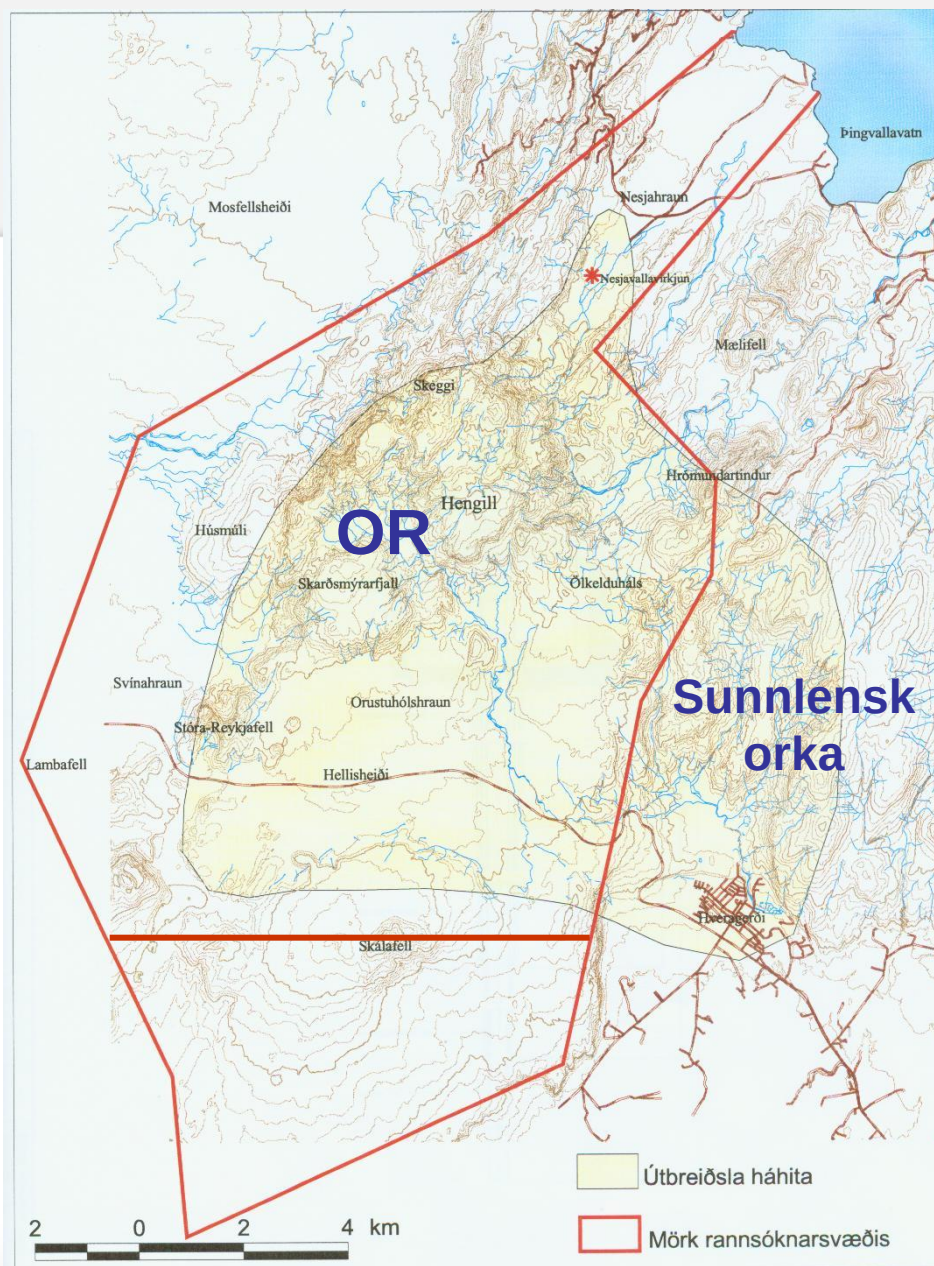
hágildi: 1278 MW₅₀

miðgildi: 710 MW₅₀

lágildi: 426 MW₅₀

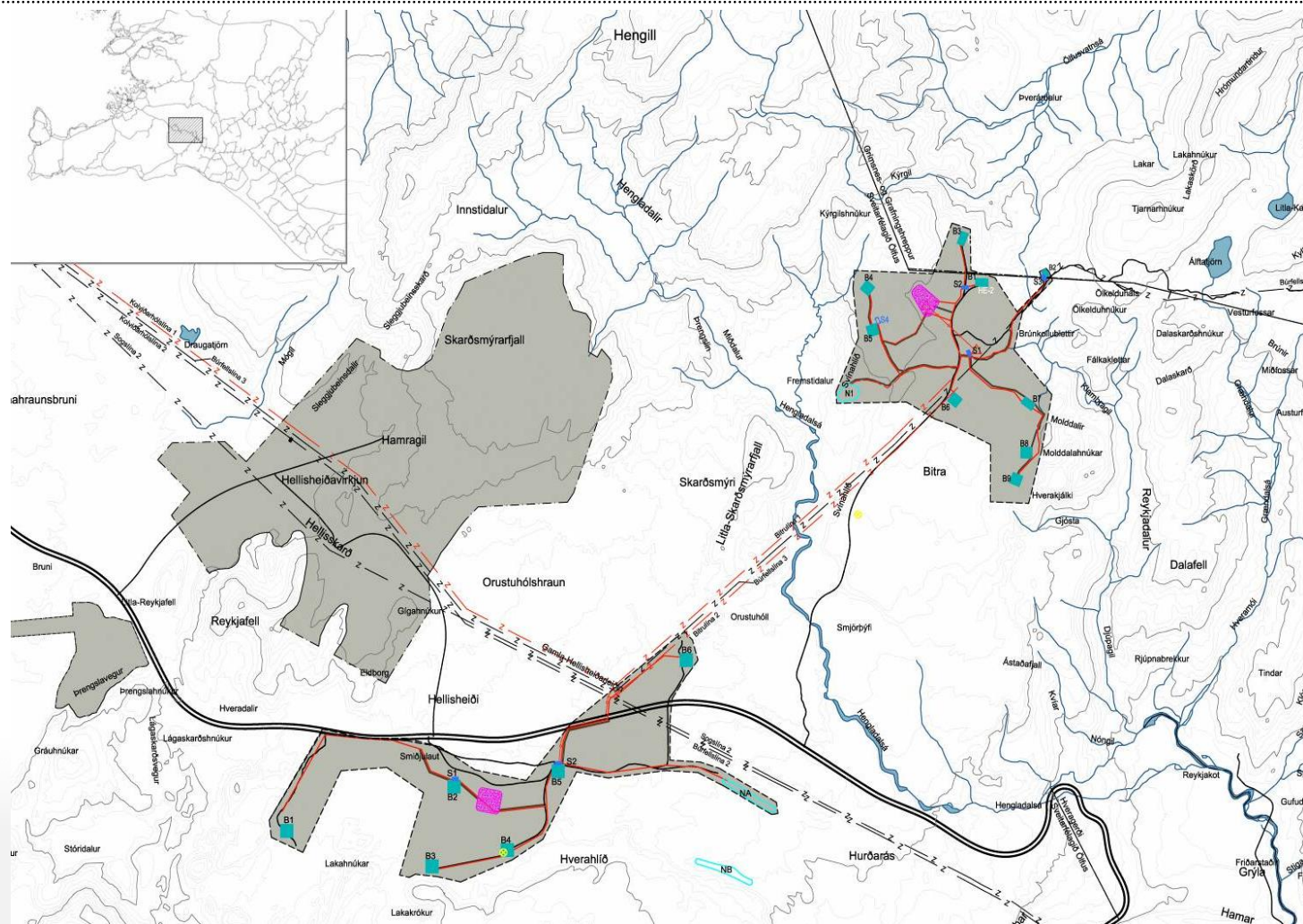
Sótt um rannsóknaleyfi í ágúst 2000

Rannsóknaleyfi fengið á minna svæði

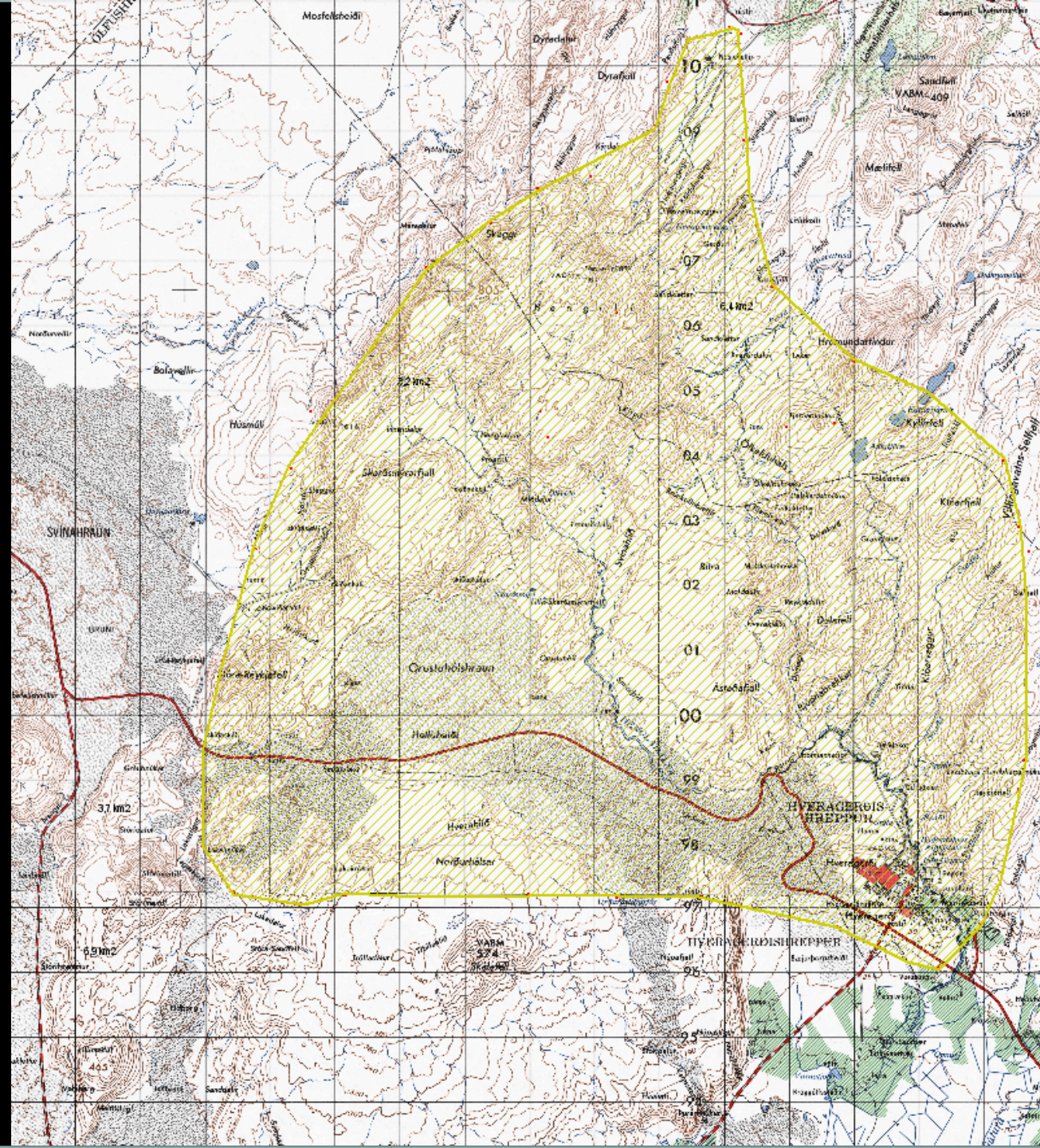

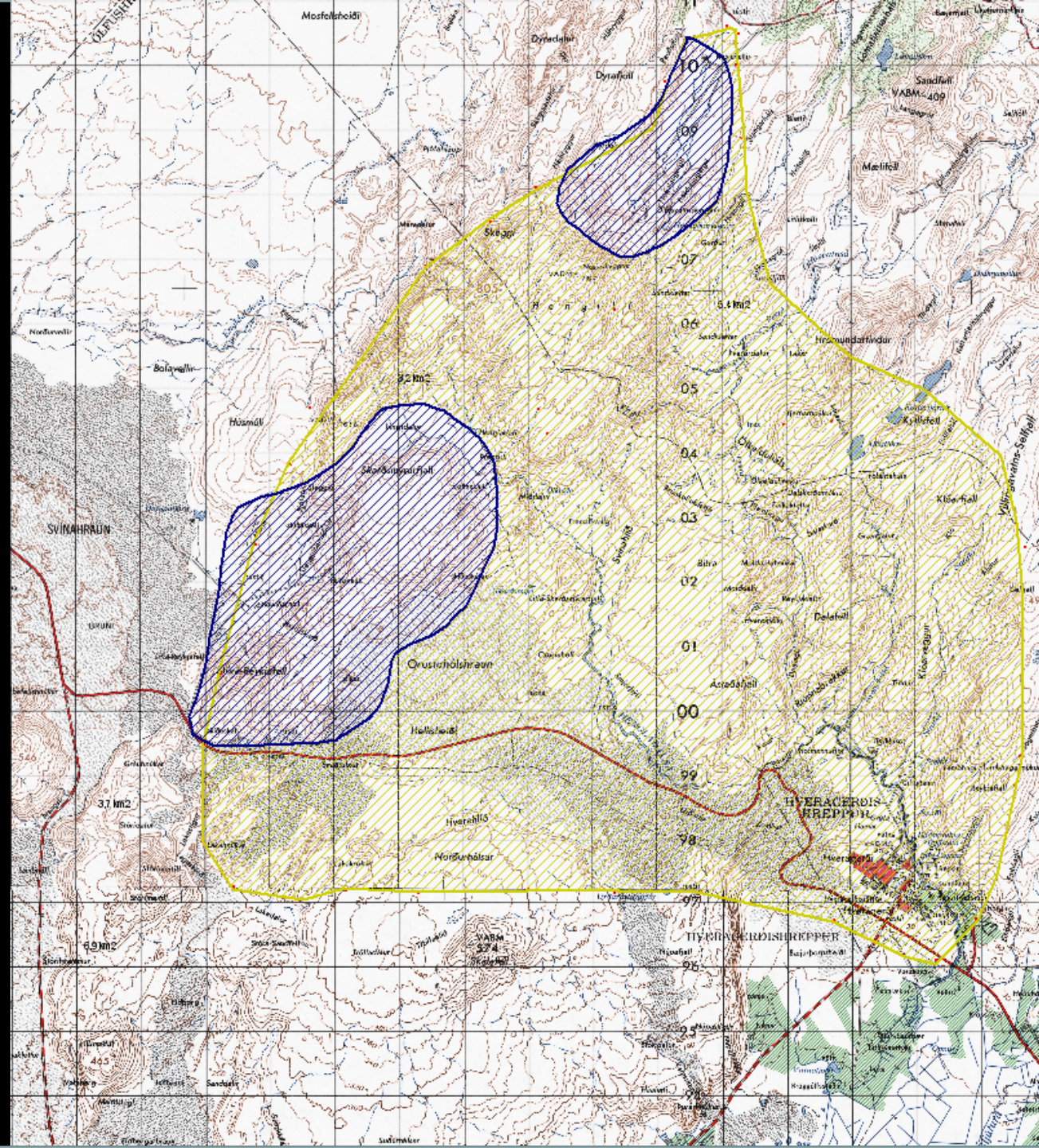
Framkvæmdasvæði

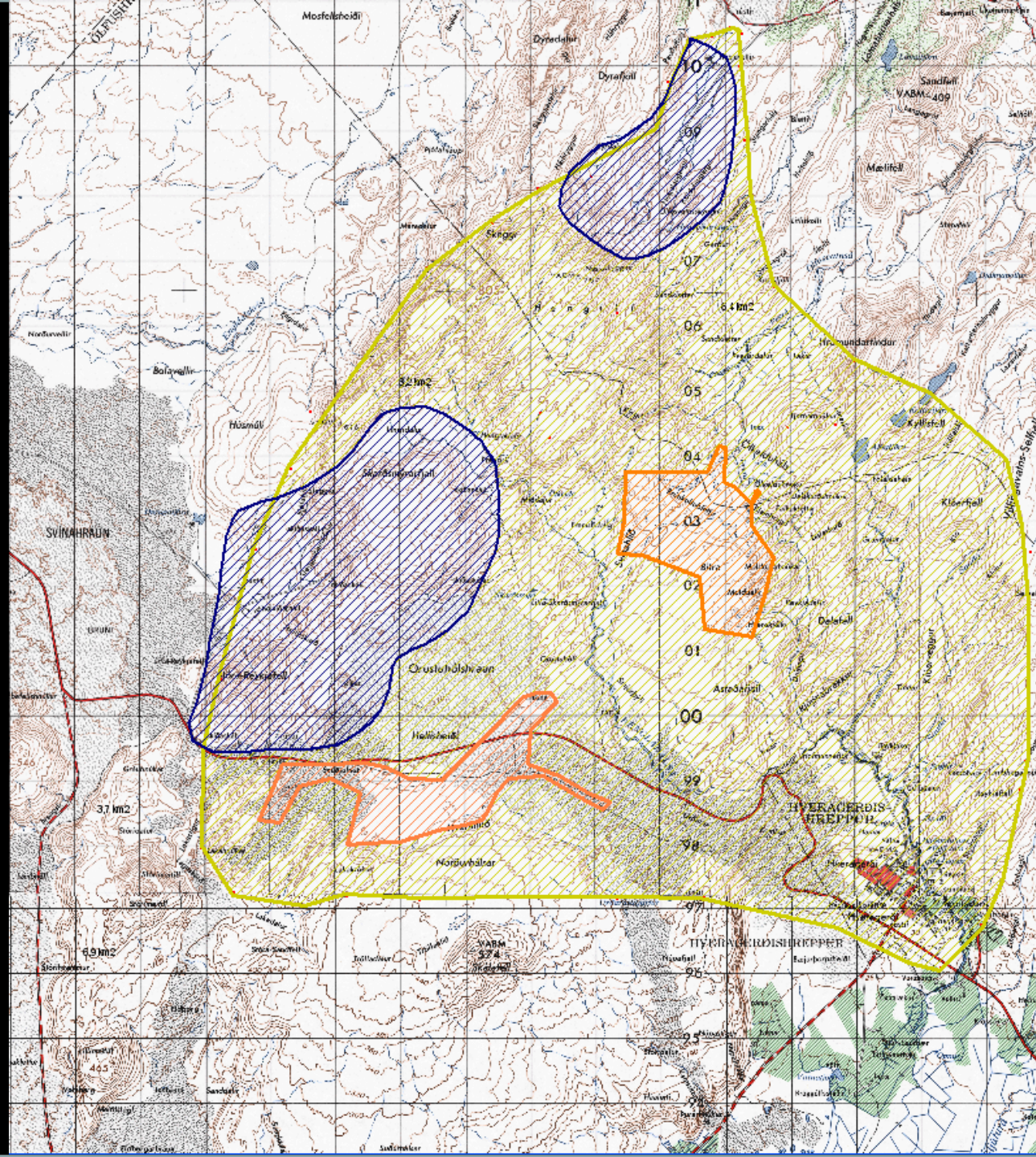

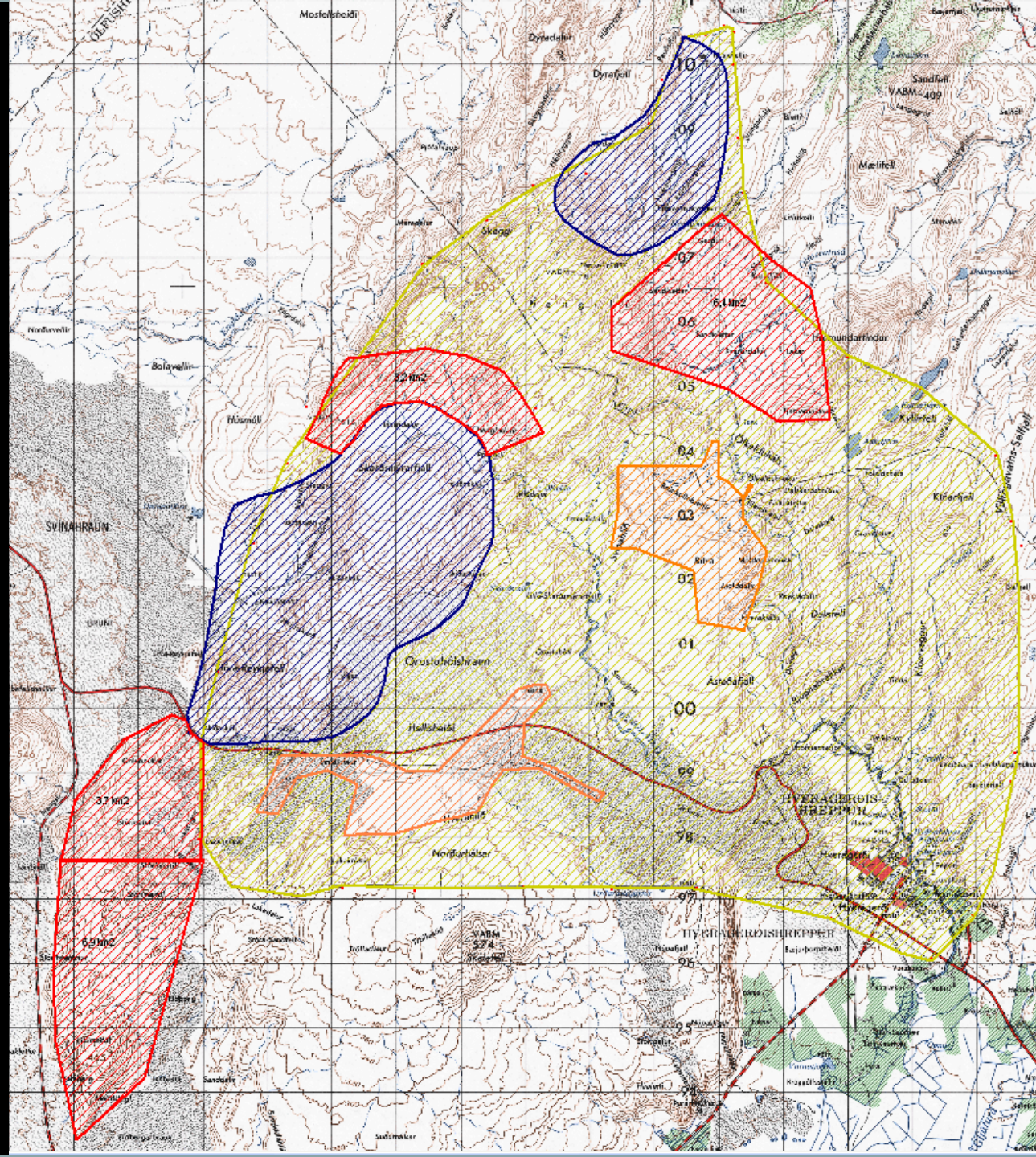

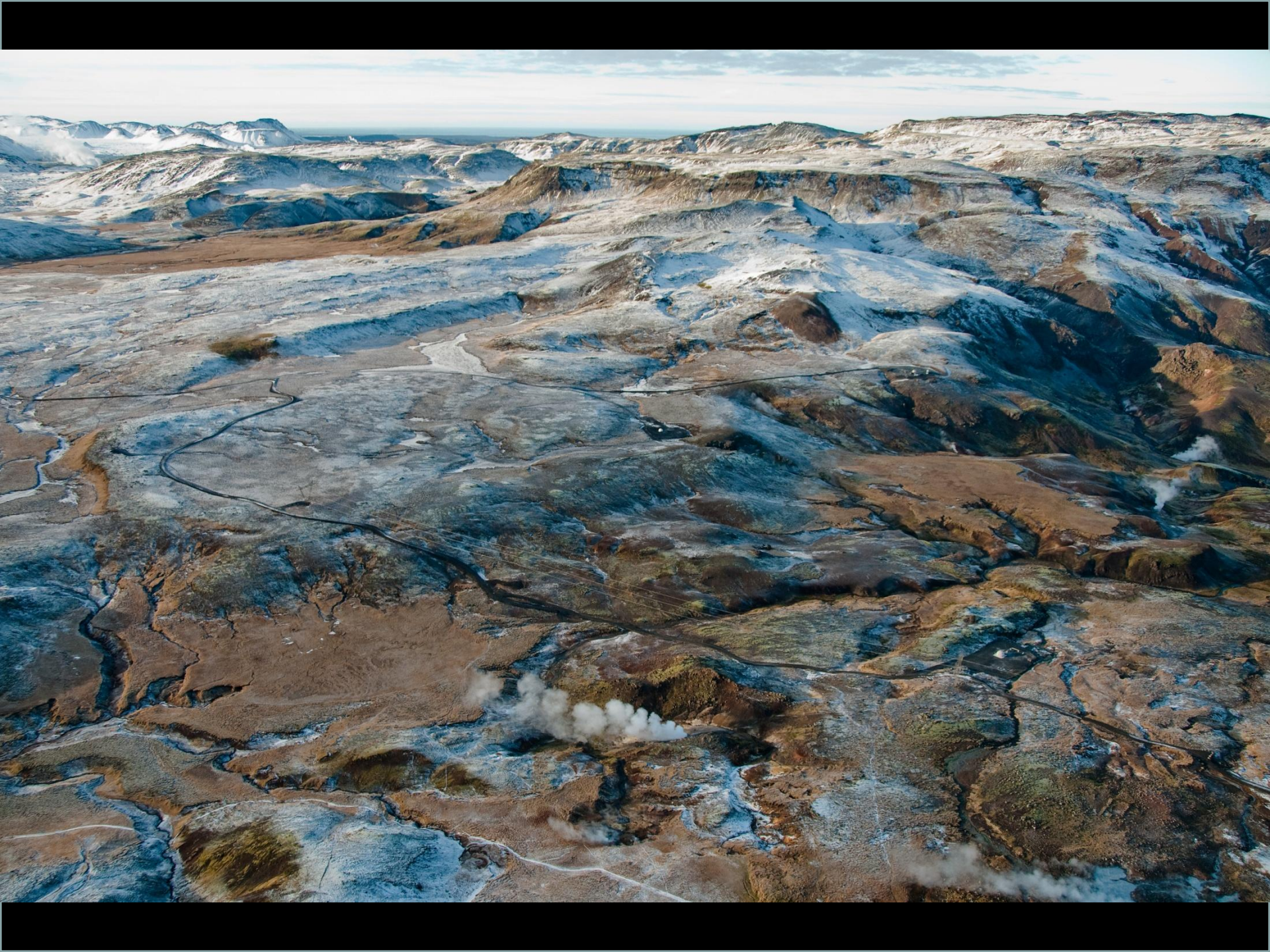

1 km
4 km

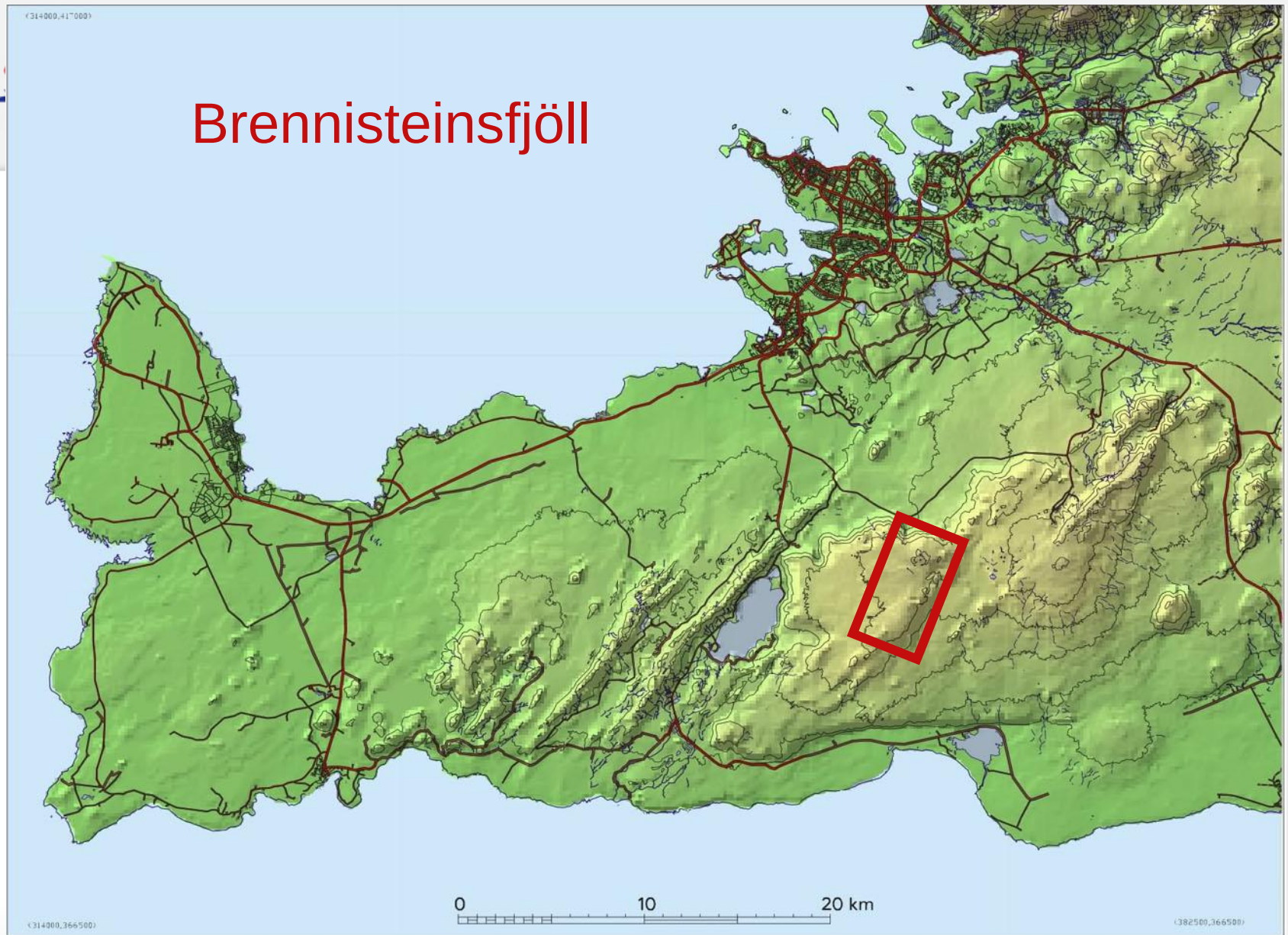

Endir - Hengill

Brennisteinsfjöll

Brennisteinsfjöll

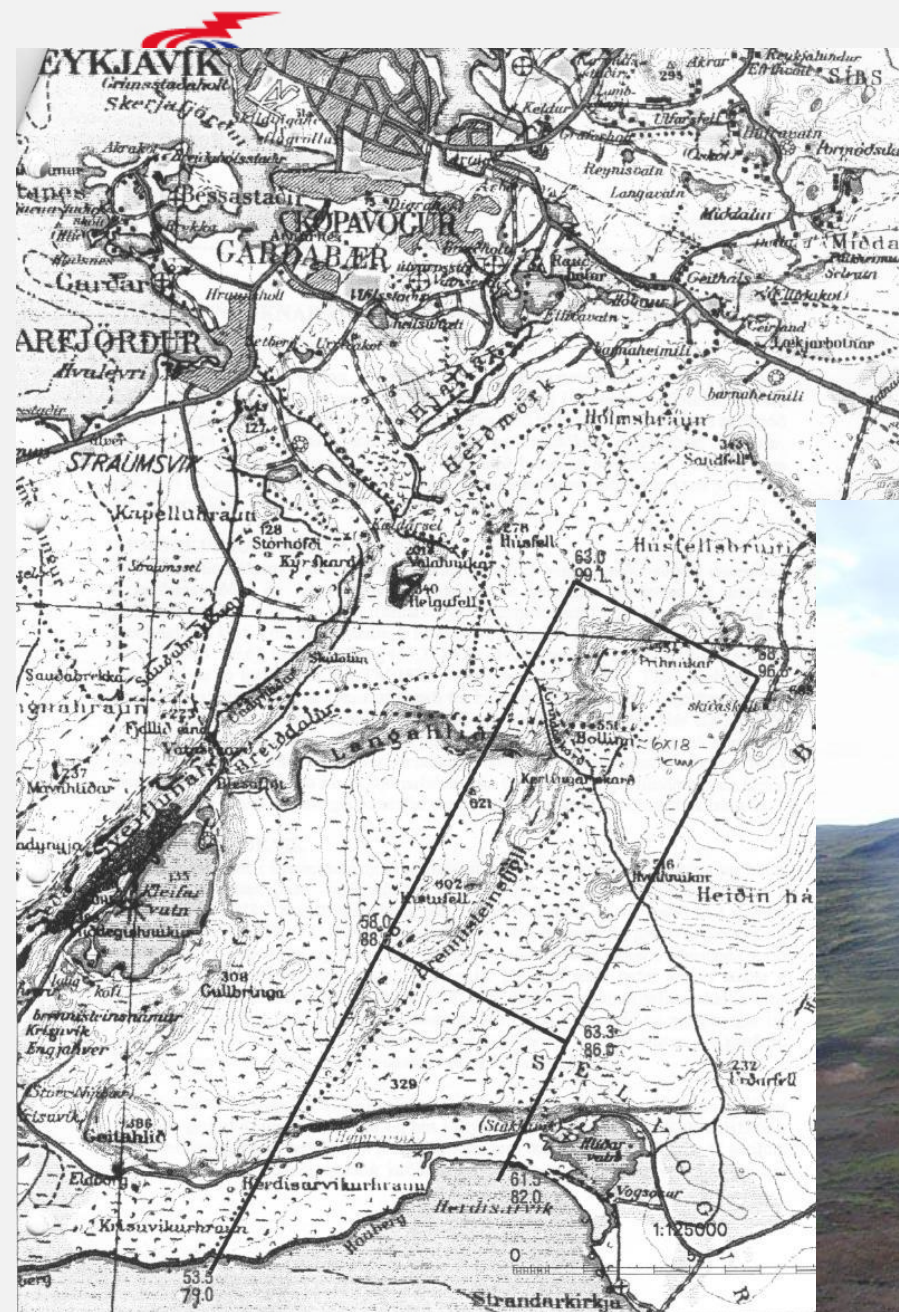

- Hitaveita Suðurnesja sótti um rannsóknaleyfi 27. apríl 2000
- Orkuveita Reykjavíkur sótti um rannsóknaleyfi 8. ágúst 2000
- Iðnaðarráðuneyti hét báðum rannsóknaleyfi með bréfi 4. júní 2002, án fyrirheits um forgang að nýtingu. Bent aðilum á að sækja sameiginlega um rannsóknaleyfi með forgang til nýtingar.
- 31. janúar 2003 sóttu fyrirtækin sameiginlega um rannsóknaleyfi í Brennisteinsfjöllum
- Apríl 2003 sent til umsagnar umhverfisráðuneytis og Orkustofnunar
- OR og HS svöruðu umsögnum um 18. júlí 2003
- Óskað eftir frekari gögnum
- Nóvember 2004 frekari gögn afhent eftir þónokkra rannsóknavinnu á svæðinu
- Beðið eftir svari iðnaðarráðuneytis

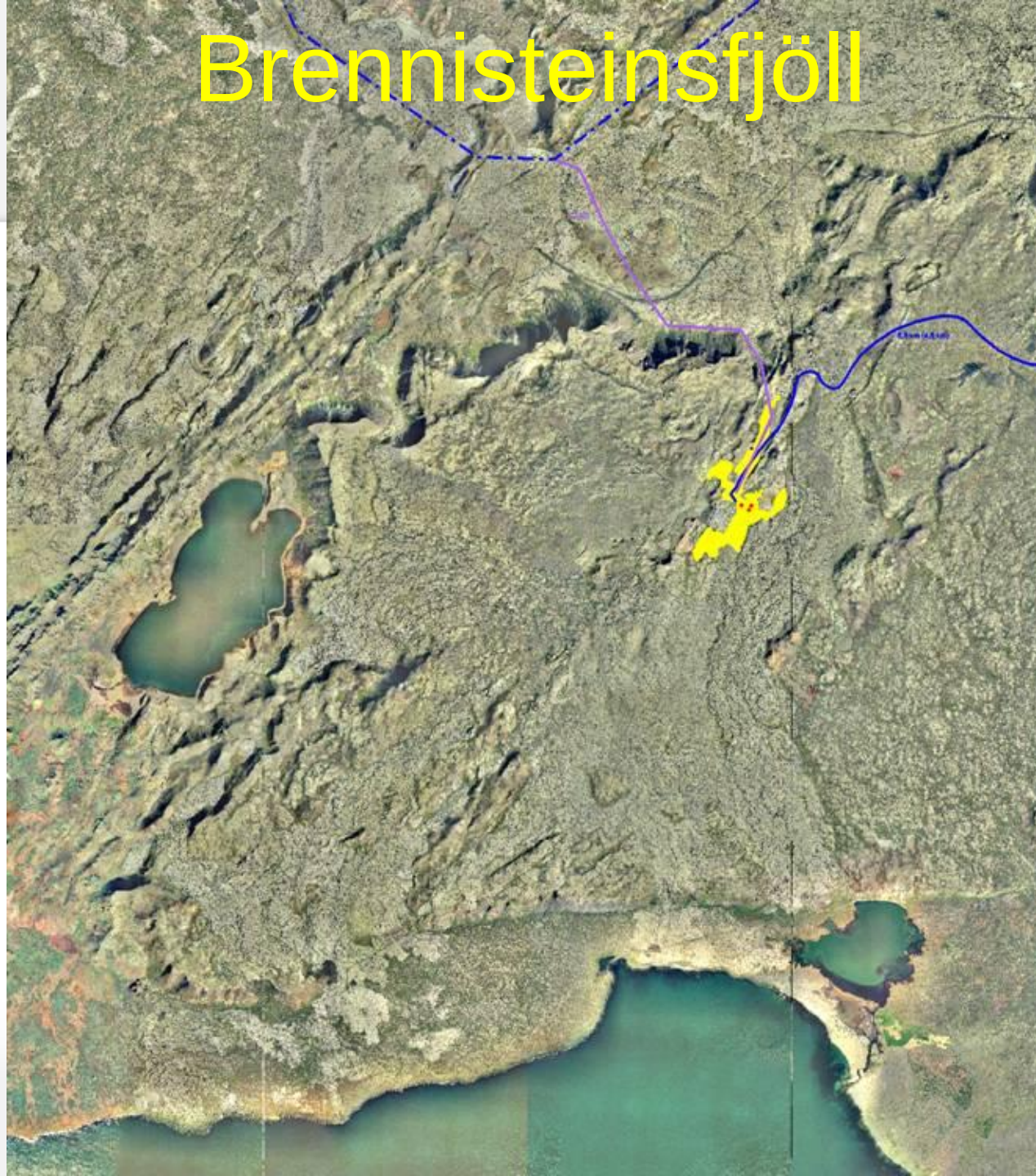
Brennisteinsfjöll

- Stærð 17 km²
- Raforkugeta 100 MW
- 100% á náttúruminjaskrá

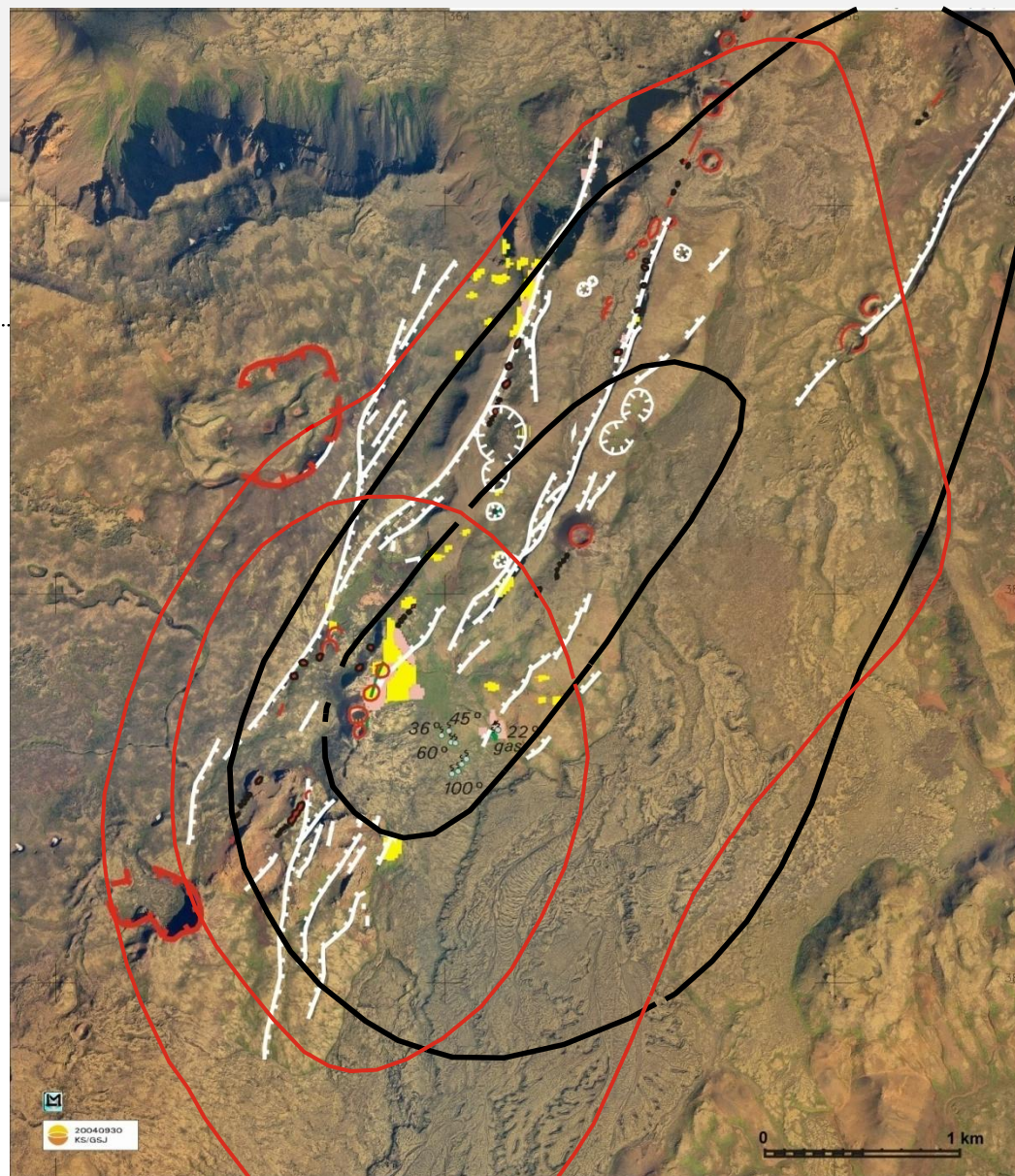

Brennisteinsfjöll

- Gamlir gígar frá ísöld
- Brot
- Gígar
- Dyngjugígar
- Væg ummyndun
- Mikil ummyndun
- Jarðhiti
- Segulfrávik
- Viðnámsfrávik

Endir - Brennisteinsfjöll